

LUNDS
UNIVERSITET

27 januari 2004

Dnr I G52 6733/2001

Högskoleverket
Box 7851
103 99 STOCKHOLM

Rektor

Uppföljning av Högskoleverkets ämnes- och program- utvärderingar

Lunds universitet genomför årligen en uppföljning av Högskoleverkets ämnes- och programutvärderingar. Denna sker enligt en arbetsordning, som fastställts av rektor. Områdesstyrelserna redovisar därvid

- erfarenheter av utvärderingarnas relevans samt synpunkter på innehåll och genomförande.
- resultat från utvärderingarna som områdesstyrelsen önskar framhålla för spridning av god praxis
- ställningstagande till utvärderingsrapportens rekommendationer.
- genomförda och planerade åtgärder.

En sådan uppföljning har under höstterminen 2003 skett avseende granskningsresultaten för de utvärderingar som Högskoleverket redovisade under läsåret 2002/2003. Kvalitetsrådet har därefter gjort en genomgång och analys av områdesstyrelsernas rapporter. Rådet har konstaterat att områdesstyrelserna har genomfört ett seriöst och förtroendeingivande uppföljningsarbete. Ämnes- och programutvärderingarna har gett värdefulla bidrag till kvalitetsarbetet inom såväl grund- som forskarutbildningen. Självvärderingarna uppfattas som det bärande elementet i utvärderingsprocessen. Dessa erfarenheter har inspirerat några utbildningar att fortsättningsvis göra mindre årliga självvärderingar. Kvalitetsrådet har bedömt sådana initiativ vara föredömliga, inte minst för att de är ägnade att förenkla förberedelsearbetet inför kommande externa granskningar.

I samband med uppföljningen av Högskoleverkets utvärderingar under perioden t.o.m. läsåret 2001/02 framhölls att utvärderingarna hade fokuserat utbildningens förutsättningar och genomförande medan granskningar av utbildningsresultatets kvalitet lyste med sin frånvaro. Universitetsstyrelsen beslutade därför att redovisa dessa brister till regeringen. Kvalitetsrådet har vid sin genomgång av det senaste årets utvärderingar iakttagit vissa förbättringar i detta hänseende. Metodiken behöver dock systematiseras för att uppnå rimlig tillförlitlighet.

Områdesstyrelserna har pekat på att utvärderingarna också i en rad andra hänseenden bör genomföras med en högre grad av systematik. Kvalitetsrådet har i sin analys dragit slutsatsen att metodiken behöver vidareutvecklas både vad gäller nyckeltalen och den kvalitativa granskningen. Ett uttalat önskemål är att högskoleverket preciserar instruktionerna för att inhämta de kvantitativa uppgifterna om såväl personal som studenter och doktorander. Detta är en förutsättning för att kunna göra jämförelser mellan olika ämnen och lärosäten med rimlig säkerhet. En ökad jämförbar-

het är önskvärd, då ansvariga organ skall prioritera olika behov av åtgärder och söka identifiera god praxis.

Denna osäkerhet om jämförbarheten gäller inte minst de kvalitativa bedömningarna. Detta har blivit tydligt då de externa granskarna upprepat påtalat samma brister inom ett flertal av universitetets utbildningar. Universitetsstyrelsen har framför allt uppmärksammat att ett en rad utbildningar rekommenderats förbättra sin samverkan med andra institutioner. Beror detta på ett systemfel i Lunds universitets organisation eller är det bara en påminnelse om att den enskilda utbildningen i ett eller annat hänseende alltid bör kunna vidga sitt samarbete inom och utom universitetet? En systemanalys blir dock svår att göra så länge osäkerhet råder om utvärderingarnas jämförbarhet. Har verket granskat samtliga de former för samverkan som anges i instruktionerna? Görs sådana granskningar inom varje utbildning som ingår i utvärderingsprogrammet?

Utvärderingsrapporternas rekommendationer kommer därför i de flesta fall att uppfattas som allmänna kollegiala synpunkter. De får en vidare innebörd först då de leder till verkets allvarliga anmärkningar eller ifrågasättande av rätten att utfärda examen. Ett första steg i strävan att utveckla metodiken är därför att också lägga tyngder i den positiva vägskalet. Detta kan ske genom att de nationella utvärderingarna liksom i vissa andra länder påvisar god praxis och föredömliga exempel avseende de olika kvalitetsaspekter, som anges i Högskoleverkets anvisningar.

Möjligheter att göra systematiska jämförelser mellan olika utbildningar och högskoleorter är en viktig förutsättning för att studenterna skall kunna nyttja utvärderingarna som vägledande information. Riksdagen har angett ambitionen att ämnes- och programutvärderingarna skall fylla en sådan funktion (prop. 1999/2000:28). Ett utvecklingsarbete med inriktning på att öka jämförbarheten öppnar vägen för att nu realisera kraven på en förstärkt kvalitativ studieinformation.

Universitetsstyrelsen har behandlat detta ärende vid sammanträde den 16 december 2003. Närmre information om uppföljningen av ämnes- och programutvärderingarna ges av utvärderingschefen Karl-Axel Nilsson.

Göran Bexell

Karl-Axel Nilsson
(Utvärderingsenheten)